

Do zespołu edukacji, kultury i sportu KWRiST trafił do zaopiniowania tekst SRKS po konsultacjach społecznych. Nie chcąc opisywać całego bardzo obszernego dokumentu, zwracamy jedynie uwagę na kluczowe zagadnienia, w tym przede wszystkim wybór tzw. paradygmatu rozwoju, ważny z punktu widzenia środowisk lokalnych.

Co to jest kapitał społeczny

Strategia definiuje ten termin jako "wynikającą z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania, zdolność obywateli do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiąganiu wspólnych celów". Stąd misją SRKS jest tworzenie, utrzymanie i doskonalenie warunków dla rozwoju kapitału społecznego w Polsce, poprzez wspieranie działań na rzecz aktywności i kreatywności obywateli oraz ich współpracy dla dobra wspólnego.

Diagnoza

Załącznikiem do dokumentu Strategii jest obszerna diagnoza obecnego stanu kapitału społecznego. Opisano go w czterech obszarach, którym następnie w części perspektywicznej odpowiadają cele operacyjne składające się na cel strategiczny. Każdy z obszarów oprócz opisu składa się także z analizy mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń. Na końcu określono także wyzwania dla danego obszaru.

Cele rozwoju kapitału społecznego

Za cel strategiczny uznano wzmocnienie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski. Wyznaczono cztery cele operacyjne, które mają umożliwić osiągnięcie strategicznego: 1) Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji; 2) Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne; 3) Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy; 4) Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego. Każdy z celów rozpisany został na działania oraz wskazanie obowiązujących aktów prawnych jako podstawy ich podjęcia.

Jaki paradygmat rozwojowy

W założeniach Strategii uwagę zwraca przywołanie paradygmatu rozwojowego, którym ma być model polaryzacyjno-dyfuzyjny. Ma on "wzmocnić potencjał rozwojowy biegunów wzrostu i udroźnić kanały dyfuzji impulsów modernizacyjnych na obszarach peryferyjnych". Koncepcja ta opiera się na założeniu, że w Polsce, która dogania poziom produktywności i dochodu innych państw europejskich, nieunikniony jest nierówny wzrost gospodarczy. Twórcy Strategii zwracają uwagę, iż dalsze wzmacnianie obszarów najsłabszych (m.in. przy wykorzystaniu funduszy europejskich) kosztem „lokomotywu” może doprowadzić do osłabienia tempa rozwoju całego kraju. Powyższy model, w dłuższej perspektywie, ma zaś spowodować, że – dzięki procesom konwergencji – poziom rozwoju między regionami wyrówna się. Raport Polska 2030 wyjaśnia, że „szansa relatywnie biednych obszarów polega przede wszystkim na uczestniczeniu w sukcesie najsilniejszych regionów, a nie na doraźnej pomocy w ramach polityki redystrybucji i przywilejów”. W efekcie wzmocnienie biegunów wzrostu sprzyjać ma podwyższeniu ogólnego poziomu rozwoju.

Jednak przypomnieć tu należy, iż na spotkaniu konsultacyjnym Średniookresowej Strategii Rozwoju

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: poniedziałek, 02, styczeń 2012 23:00

Jarosław Komża

Odśloni: 2493

Kraju 2020 w dniu 18 grudnia zastępca dyrektora Departamentu Koordynacji Polityki Strukturalnej MRR powiedział, iż rząd będzie odchodzić od tego paradygmatu na rzecz tzw. modelu terytorialnego zrównoważenia.

Różnica pomiędzy oboma podejściami nie tkwi jedynie w sferze semantycznej. Oba modele charakteryzuje inne podejście do strategii rozwoju. Pierwszy model podkreśla wspieranie dużych ośrodków miejskich, w nich dostrzegając tzw. motory rozwoju. Natomiast drugi model w centrum stawia wyrównywanie szans rozwojowych poprzez wspieranie mniejszych ośrodków.

W SRKS widać łączenie wody z ogniem. Jej twórcy precyzują, że w rozwoju kapitału społecznego model polaryzacyjno-dyfuzyjny polegałby z jednej strony na inwestowaniu w grupy/obszary charakteryzujące się wyższym potencjałem kapitału społecznego (np. wzmocnienie procesu wyłaniania i kształcenia liderów społecznych, rozwój szkolnictwa artystycznego, wzmocnienie systemu wspierania talentów, budowanie promocji kultury polskiej za granicą), a z drugiej na stopniowym wyrównywaniu szans regionów i grup społecznych mniej pod tym względem rozwiniętych (np. zwiększenie dostępu do medialnej i informacyjnej edukacji, szczególnie wśród osób w wieku 50+, upowszechnienie różnych form uczestnictwa w kulturze i wzmocnianie aktywności kulturalnej, wzmocnianie integracji społecznej i solidarności społecznej, wspieranie społecznego uczestnictwa w tworzeniu i upowszechnianiu treści, wspieranie niezależnych mediów lokalnych i regionalnych, zapewnienie powszechnego dostępu do usług medialnych). A ponadto, wzmocnianie kapitału społecznego pozostaje w stałym związku ze spójnością regionalną, jest bowiem niezbędne do pobudzenia Polski lokalnej, która stanowi tkankę łączną między napędzającymi rozwój obszarami miejskimi a społecznościami małych miasteczek i wsi, między obszarami szans i zagrożeń.

Źródło: [MKiDN](#)